

2024/3006

3.12.2024

DECYZJA RADY (WPzIB) 2024/3006

z dnia 2 grudnia 2024 r.

w sprawie wspierania działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej zmniejszającego zagrożenie związane z nielegalną bronią strzelecką i lekką (BSiL) oraz amunicją do tych rodzajów broni

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 28 ust. 1 i art. 31 ust. 1,

uwzględniając wniosek Wysokiego Przedstawiciela Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniu 19 listopada 2018 r. Rada przyjęła strategię UE na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz amunicji do tych rodzajów broni pt. „Zabezpieczenie broni, ochrona obywateli” (zwaną dalej „strategią Unii dotyczącą BSiL”).
- (2) W strategii tej przypomniano, że chociaż w ostatnich latach poczyniono znaczne postępy, szczególnie w Europie Południowo-Wschodniej, skala gromadzenia BSiL i amunicji, nieodpowiednie warunki składowania, rozpowszechnione nielegalne posiadanie i luki we wdrażaniu nadal ograniczają skuteczność działań w zakresie kontroli broni palnej i BSiL w niektórych częściach Bałkanów Zachodnich. co ma wpływ na bezpieczeństwo zarówno w tym regionie, jak i w Unii.
- (3) W dniu 10 lipca 2018 r. podczas szczytu Bałkanów Zachodnich w Londynie przyjęto Regionalny plan działania na rzecz trwałego rozwiązania kwestii nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania BSiL i broni palnej oraz amunicji do nich, a także nielegalnego handlu taką bronią i amunicją na Bałkanach Zachodnich do 2024 r. (zwany dalej „planem działania”).
- (4) W strategii Unii dotyczącej BSiL odnotowano, że Unia będzie nadal wspierać działania Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) w zakresie kontroli BSiL i uwzględniać inicjatywy regionalne, takie jak wspomniany plan działania.
- (5) W dniu 29 października 2024 r. na posiedzeniu ministrów sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE–Bałkany Zachodnie w Czarnogórze odnotowano, że plan działania będzie kontynuowany do 2030 r.
- (6) Działania przewidziane w niniejszej decyzji przyczynią się bezpośrednio do realizacji strategii Unii dotyczącej BSiL, planu działania Unii w sprawie nielegalnego handlu bronią palną, cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej (EMPACT – broń palna), planu działania, Traktatu o handlu bronią, Programu działania Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią strzelecką i lekką, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach, międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie broni, protokołu ONZ w sprawie broni palnej, rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa, programu działania ONZ na rzecz rozbrojenia, a w szczególności celu zrównoważonego rozwoju nr 16 w ramach agendy 2030 na rzecz pokojowych i sprawiedliwych społeczeństw, a także przyczyniają się do realizacji Paktu na rzecz przyszłości przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 22 września 2024 r.
- (7) Kolejne konferencje przeglądowe Organizacji Narodów Zjednoczonych, w ramach których dokonano przeglądu realizacji programu działania ONZ przeciwko nielegalnej BSiL, potwierdziły gotowość państw do kontynuowania współpracy międzynarodowej i wzmocnienia współpracy regionalnej.
- (8) W ramach Paktu na rzecz przyszłości państwa członkowskie ONZ zobowiązały się do „zwalczania ryzyka związanego z nielegalnym handlem bronią strzelecką i lekką, jej częściami i amunicją do niej lub powiązaną amunicją, w tym poprzez krajowe strategie i podejścia zapobiegawcze” (działanie 18) oraz do „wzmocnienia naszych krajowych i międzynarodowych wysiłków na rzecz zwalczania nielegalnego handlu bronią strzelecką i lekką, zapobiegania mu i eliminowania go we wszystkich jego aspektach” (działanie nr 26).

- (9) Projekt wspierany na podstawie niniejszej decyzji pogłębi i uzupełni wsparcie na rzecz kontroli BSiL, udzielane dotąd przez Unię na podstawie decyzji Rady w sprawie wspierania działań SEESAC w regionie, w tym decyzji Rady 2010/179/WPZiB ⁽¹⁾, 2013/730/WPZiB ⁽²⁾, (WPZiB) 2016/2356 ⁽³⁾ oraz (WPZiB) 2019/2111 ⁽⁴⁾. Przyczyni się on również do realizacji celów regionalnego planu wdrożeniowego i planu działania, wspieranych na mocy decyzji Rady (WPZiB) 2022/2321 ⁽⁵⁾,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Z myślą o realizacji strategii Unii dotyczącej BSiL Unia finansuje projekt, którego nadrzędnym celem jest dalsze przyczynianie się do poprawy bezpieczeństwa w Europie Południowo-Wschodniej i w Unii poprzez zwalczanie zagrożenia, jakie stanowią nielegalna broń strzelecka i lekka oraz amunicja do tych rodzajów broni znajdujące się w Europie Południowo-Wschodniej i na Ukrainie oraz pochodzące z tych regionów.
2. Projekt będzie w szczególności wspierać:
 - dalszy rozwój ram ustawodawczych i regulacyjnych dotyczących BSiL, broni palnej i materiałów wybuchowych, a także harmonizację tych ram z ramami unijnymi oraz ich standaryzację w Europie Południowo-Wschodniej,
 - budowanie zdolności organów celnych, służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i jej posiadania,
 - dalsze kształtowanie opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL, odpowiadających na potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn,
 - wzmocnienie regionalnej współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami w zakresie kontroli BSiL,
 - zwiększenie zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami (PSSM).

Artykuł 2

1. Za wykonanie niniejszej decyzji odpowiada Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa.
2. Techniczną realizacją projektu, o którym mowa w art. 1, zajmuje się Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC), w razie konieczności we współpracy z podmiotem kierującym europejską multidyscyplinarną platformą przeciwko zagrożeniom przestępstwami (EMPACT – broń palna).
3. SEESAC wykonuje swoje zadania pod kierownictwem Wysokiego Przedstawiciela. W tym celu Wysoki Przedstawiciel dokonuje niezbędnych ustaleń z Programem Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP), który działa w imieniu SEESAC.

Artykuł 3

1. Finansowa kwota odniesienia na realizację finansowanego przez Unię projektu, o którym mowa w art. 1, wynosi 3 999 920,60 EUR.
2. Wydatkami pokrywanymi z kwoty odniesienia określonej w ust. 1 zarządza się zgodnie z procedurami i zasadami mającymi zastosowanie do budżetu Unii.

⁽¹⁾ Decyzja Rady 2010/179/WPZiB z dnia 11 marca 2010 r. wspierająca kontrolę uzbrojenia SEESAC na Bałkanach Zachodnich w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 80 z 26.3.2010, s. 48).

⁽²⁾ Decyzja Rady 2013/730/WPZiB z dnia 9 grudnia 2013 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 332 z 11.12.2013, s. 19).

⁽³⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2016/2356 z dnia 19 grudnia 2016 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 348 z 21.12.2016, s. 60).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2019/2111 z dnia 9 grudnia 2019 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej zmniejszające zagrożenie związane z nielegalną bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni (Dz.U. L 318, 10/12/2019, s. 147).

⁽⁵⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2022/2321 z dnia 25 listopada 2022 r. w sprawie wsparcia Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) w realizacji regionalnego planu działania w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią na Bałkanach Zachodnich oraz wsparcia działań w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej i Wschodniej (Dz.U. L 307, z 28.11.2022, s. 149).

3. Komisja nadzoruje właściwe zarządzanie wydatkami, o których mowa w ust. 2.
4. W tym celu Komisja zawiera niezbędną umowę z UNDP, który działa w imieniu SEESAC. Umowa ta musi zawierać zobowiązanie SEESAC do zapewnienia, aby wkład Unii był wyeksponowany stosownie do jego wielkości.
5. Komisja podejmuje starania w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 3, jak najszybciej po wejściu w życie niniejszej decyzji. Komisja informuje Radę o wszelkich związanych z tym trudnościach oraz o dacie zawarcia umowy.
6. Szczegółowy opis projektu zamieszczony jest w załączniku do niniejszej decyzji.

Artykuł 4

1. Wysoki Przedstawiciel składa Radzie sprawozdania z wykonania niniejszej decyzji na podstawie sprawozdań przygotowywanych regularnie co kwartał przez SEESAC.
2. Komisja składa sprawozdania z aspektów finansowych projektu, o którym mowa w art. 1.

Artykuł 5

1. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem przyjęcia.
2. Niniejsza decyzja traci moc po upływie 36 miesięcy od dnia zawarcia umowy, o której mowa w art. 3 ust. 4. Jednakże niniejsza decyzja traci moc po upływie sześciu miesięcy od daty jej wejścia w życie, w przypadku gdy w tym okresie nie zostanie zawarta taka umowa.

Sporządzono w Brukseli dnia 2 grudnia 2024 r.

W imieniu Rady
Przewodniczący
NAGY M.

ZAŁĄCZNIK

DOKUMENT PROJEKTOWY

Opis działania

Projekt na rzecz wsparcia zmniejszenia zagrożenia związanego z nielegalną bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni w Europie Południowo-Wschodniej**1. Wprowadzenie i cele**

W ostatnich latach w Europie Południowo-Wschodniej poczyniono znaczące postępy w zakresie wzmocnienia kontroli broni i przeciwdziałania nielegalnemu handlowi bronią, zwłaszcza dzięki stałemu wsparciu ze strony Unii. Sytuacja w regionie Europy Południowo-Wschodniej nadal jednak wzbudza zaniepokojenie, a w Strategii UE z dnia 19 listopada 2018 r. na rzecz zwalczania nielegalnej broni palnej, broni strzeleckiej i lekkiej (BSiL) oraz amunicji do tych rodzajów broni, zatytułowanej „Zabezpieczanie broni, ochrona obywateli” (zwanej dalej „strategią UE dotyczącą BSiL”), wskazano ten region jako jeden z obszarów priorytetowych. Nielegalna broń palna ma oczywisty wpływ na bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne, gdyż służy przestępczości zorganizowanej i atakom terrorystycznym w regionie Europy Południowo-Wschodniej i w UE. Z tego względu dalsze wzmocnienie mechanizmów kontroli w odniesieniu do broni strzeleckiej i lekkiej stanowi znaczący wkład w pokój i bezpieczeństwo w regionie, w Europie i na świecie.

W 2018 r., opierając się na regionalnym planie wdrożeniowym w Europie Południowo-Wschodniej dotyczącym zwalczania rozprzestrzeniania i wpływu BSiL (zmienionym w 2014 r.), władze Bałkanów Zachodnich zwiększyły swoje zaangażowanie na rzecz sprostania pozostałym wyzwaniom w zakresie kontroli BSiL oraz zajęcia się problemem nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania BSiL oraz nielegalnego handlu nią, i przyjęły plan działania na okres do 2024 r. na rzecz trwałego rozwiązania problemu nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania BSiL i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi na Bałkanach Zachodnich („plan działania”). Jak wykazały ustalenia przeprowadzonego pod koniec 2022 r. przeglądu śródkresowego, plan ten wdrożono z powodzeniem. W przeglądzie śródkresowym potwierdzono między innymi skuteczność i znaczenie planu działania w odniesieniu do wszystkich aspektów kontroli BSiL. Ponadto uznano, że plan działania daje wyraźny sygnał o współpracy między jurysdykcjami Bałkanów Zachodnich i z partnerami zewnętrznymi oraz że wzmocniono koordynację i współpracę, co już wskazuje na wczesne oznaki oddziaływania. Co więcej, przegląd śródkresowy potwierdził też, że postępy w realizacji poszczególnych celów planu działania w większości przebiegają zgodnie z harmonogramem.

W oparciu o jedno z kluczowych zaleceń zawartych w przeglądzie śródkresowym, na posiedzeniu wysokiego szczebla UE w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną w Europie Południowo-Wschodniej, które odbyło się w Brukseli w maju 2023 r., władze regionu zatwierdziły dalszą realizację planu działania po 2024 r. i zobowiązały się do niej. Co więcej, na forum ministerialnym dotyczącym wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, które odbyło się w Skopje w dniach 26–27 października 2023 r., UE i Bałkany Zachodnie „potwierdziły, że chcą wyeliminować przemysł i rozprzestrzenianie broni strzeleckiej i lekkiej, oraz przypomniały o porozumieniu osiągniętym w maju 2023 r., by przedłużyć poza 2024 r. obowiązywanie harmonogramu na rzecz kompleksowej kontroli broni strzeleckiej i lekkiej na Bałkanach Zachodnich”. Ponadto zgodnie z deklaracją ze szczytu UE – Bałkany Zachodnie z 13 grudnia 2023 r. „plan działania, którego obowiązywanie przedłużono na okres po 2024 r., to przykład dobrych praktyk w zakresie współpracy regionalnej na rzecz zwiększenia kontroli broni strzeleckiej, który zyskał uznanie na arenie międzynarodowej”.

Zmieniony tekst planu działania, którego okres wdrażania przedłużono do 2030 r., skonsolidowano na posiedzeniu w sprawie regionalnego planu działania 10 lipca 2024 r. Plan działania, który określa pięć celów obejmujących wszystkie funkcjonalne obszary kontroli broni, zakłada, że Bałkany Zachodnie będą bezpieczniejszym regionem oraz eksporterem bezpieczeństwa, w którym zostaną wprowadzone kompleksowe i trwałe mechanizmy, w pełni zharmonizowane ze standardami UE i innymi standardami międzynarodowymi, mające na celu identyfikację przypadków nielegalnego posiadania i niewłaściwego wykorzystywania broni palnej, amunicji i materiałów wybuchowych oraz nielegalnego handlu nimi, zapobieganie takim zjawiskom, ich ściganie i kontrolę. W 2022 r. Unia przyjęła decyzję Rady wspierającą wdrażanie planu działania (decyzja (WPZiB) 2022/2321).

Przy opracowaniu planu wsparcia udzieliło Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) będące agencją wykonawczą regionalnego planu wdrożeniowego dotyczącego zwalczania rozprzestrzeniania broni strzeleckiej i lekkiej (zwanego dalej „regionalnym planem wdrożeniowym”). Na mocy decyzji Rady (WPZiB) 2018/1788⁽¹⁾ SEESAC powierzono koordynowanie i monitorowanie wdrażania planu działania. Koordynacja pomiędzy instytucjami, organizacjami międzynarodowymi i darczyńcami w ramach planu działania zapewniana jest głównie za pośrednictwem formalnych regionalnych spotkań koordynacyjnych poświęconych planowi działania, które skupiają się na podsumowywaniu postępów i wymianie informacji, oraz poprzez zapewnienie usług ekspertów i wsparcia technicznego na potrzeby lokalnych spotkań koordynacyjnych poświęconych planowi działania. Monitorowanie wdrażania planu działania zapewnione jest poprzez opracowywanie półrocznych sprawozdań

⁽¹⁾ Decyzja Rady (WPZiB) 2018/1788 z dnia 19 listopada 2018 r. w sprawie wsparcia Centrum Kontroli Broni Strzeleckiej i Lekkiej dla Europy Wschodniej i Południowo-Wschodniej (SEESAC) w realizacji regionalnego planu działania w sprawie zwalczania nielegalnego handlu bronią na Bałkanach Zachodnich (Dz.U. L 293 z 20.11.2018, s. 11).

z monitorowania i oceny, dokumentujących postępy, wyzwania i potrzeby w zakresie tej realizacji, w oparciu o wspólnie uzgodnione kluczowe wskaźniki skuteczności działania. Ponadto SEESAC pełni funkcję sekretariatu wielostronnego funduszu powierniczego na rzecz planu działania w zakresie kontroli BSiL dla Bałkanów Zachodnich (MPTF), ustanowionego w celu wsparcia realizacji planu działania. SEESAC ściśle współpracuje z Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ), Komisją Europejską (DG HOME, DG NEAR), Europolem, europejską multidyscyplinarną platformą przeciwko zagrożeniom przestępczymi (EMPACT), Europejską Agencją Straży Granicznej i Przybrzeżnej (Frontex), Interpolem, NATO, Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) oraz innymi właściwymi darczyńcami i organizacjami międzynarodowymi wspierającymi działania w zakresie rozbrojenia i kontroli broni w Europie Południowo-Wschodniej.

Nadrzędnym celem niniejszego działania jest dalsze przyczynianie się do poprawy bezpieczeństwa w regionie Europy Południowo-Wschodniej i w UE poprzez zwalczanie zagrożenia, jakie stanowi nielegalna BSiL oraz amunicja do tych rodzajów broni, znajdujące się w Europie Południowo-Wschodniej i Ukrainie oraz pochodzące z tych regionów. Wdrożenie planu pogłębi i uzupełni pomoc Unii w zakresie kontroli BSiL udzielaną na mocy niedawnych decyzji Rady 2010/179/WPZiB, 2013/730/WPZiB⁽²⁾, 2016/2356/WPZiB, 2018/1788/WPZiB, 2019/2111 i 2024/381/WPZiB⁽³⁾ zmieniających decyzję (WPZiB) 2019/2111 (która wygasa w dniu 31 grudnia 2024 r.). Przyczyni się również do osiągnięcia celów regionalnego planu wdrożeniowego i planu działania, wspieranych na mocy decyzji Rady (WPZiB) 2022/2321.

Działanie to: przyczyni się do wzmocnienia regionalnej współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami w zakresie kontroli BSiL; będzie w dalszym ciągu wspierać w Europie Południowo-Wschodniej rozwój ram ustawodawczych i regulacyjnych dotyczących BSiL, broni palnej i materiałów wybuchowych, a także harmonizację tych ram z ramami unijnymi oraz ich standaryzację w tym regionie; będzie nadal wspierać kształtowanie opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL, odpowiadających na potrzeby zarówno kobiet, jak i mężczyzn; pozwoli zbudować zdolności organów celnych, służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i jej posiadania oraz poprawi zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszenie nadwyżek oraz szkolenia.

W szerszym kontekście projekt przyczyni się do zapewnienia pokoju i bezpieczeństwa w Europie i na świecie, a jednocześnie wzmocni stabilność regionu dzięki prowadzeniu prac w ramach Rady Współpracy Regionalnej oraz w partnerstwie z innymi odpowiednimi partnerami i inicjatywami międzynarodowymi.

Działanie to bezpośrednio przyczyni się do realizacji strategii bezpieczeństwa UE, strategii UE dotyczącej BSiL, planu działania UE w sprawie nielegalnego handlu bronią palną, cyklu polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości (EMPACT – broń palna), Traktatu o handlu bronią, planu działania ONZ na rzecz zapobiegania nielegalnemu handlowi BSiL, zwalczania i eliminowania go we wszystkich aspektach, międzynarodowego instrumentu umożliwiającego śledzenie broni, protokołu ONZ dotyczącego broni palnej, rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 (2000) w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz programu działania ONZ na rzecz rozbrojenia, a także w szczególności zwiększy regionalną współpracę na rzecz zwalczania zagrożeń związanych z rozprzestrzenianiem BSiL i amunicji do tych rodzajów broni. Wyniki projektu bezpośrednio przyczynią się także do realizacji celu zrównoważonego rozwoju nr 16 Agendy 2030 dotyczącego pokoju i sprawiedliwych społeczeństw, w szczególności celu nr 16.1 (znaczące ograniczenie wszelkich form przemocy i odsetka zgonów na całym świecie) i celu nr 16.4 (znaczące ograniczenie nielegalnego przepływu broni), a także celu nr 5 dotyczącego równości płci.

Projekt umożliwi w szczególności:

- przyczynianie się do wzmocnienia regionalnej współpracy, wymiany wiedzy i dzielenia się informacjami w zakresie kontroli BSiL,
- wsparcie dla budowania zdolności organów celnych, służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i jej posiadania,
- wsparcie dla dalszego wzmocniania zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami.

(²) Decyzja Rady 2013/730/WPZiB z dnia 9 grudnia 2013 r. wspierająca działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej w ramach strategii UE w zakresie zwalczania nielegalnego gromadzenia broni strzeleckiej i lekkiej i amunicji do tych rodzajów broni oraz handlu nimi (Dz.U. L 332 z 11.12.2013, s. 19).

(³) Decyzja Rady (WPZiB) 2024/381 z dnia 22 stycznia 2024 r. w sprawie zmiany decyzji (WPZiB) 2019/2111 wspierającej działania SEESAC w zakresie rozbrojenia i kontroli zbrojeń w Europie Południowo-Wschodniej zmniejszające zagrożenie związane z nielegalną bronią strzelecką i lekką oraz amunicją do tych rodzajów broni (Dz.U. L, 2024/381, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2024/381/oj>).

2. Wybór agencji wykonawczej i koordynacja działań z innymi stosownymi inicjatywami dotyczącymi finansowania

SEESAC jest wspólną inicjatywą Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP) i Rady Współpracy Regionalnej i jako taki jest centralnym punktem w zakresie działań związanych z BSiL w Europie Południowo-Wschodniej. Jako agencja wykonawcza regionalnego planu wdrożeniowego, SEESAC od 2002 r. współpracuje z podmiotami w Europie Południowo-Wschodniej nad wdrożeniem całościowego podejścia do kontroli BSiL dzięki prowadzeniu szerokiego zakresu działań obejmujących: ułatwianie strategicznej i operacyjnej współpracy regionalnej, wspieranie kształtowania polityki i zwiększania zdolności instytucji; kampanie informacyjne i kampanie zbierania BSiL; zarządzanie zapasami, zmniejszanie nadwyżek, poprawę zdolności w zakresie znakowania i śledzenia, a także poprawę kontroli wywozu broni. W związku z tym SEESAC zdobył jedyne w swoim rodzaju zdolności i doświadczenie w prowadzeniu na poziomie regionalnym działań obejmujących wiele podmiotów, z wykorzystaniem wspólnego zaplecza politycznego i gospodarczego partnerów w regionie Europy Południowo-Wschodniej, zapewniając odpowiedzialność podmiotów na poziomie krajowym i regionalnym oraz długoterminową stabilność swoich działań, a także stał się głównym regionalnym autorytetem w dziedzinie kontroli BSiL.

SEESAC utrzymuje dwustronne i wielostronne kanały komunikacji ze wszystkimi właściwymi podmiotami i organizacjami. W tym celu nadal prowadzi Sekretariat Regionalnej Grupy Sterującej ds. BSiL (RSG). Ponadto SEESAC został również wyznaczony jako sekretariat MTPF. SEESAC bierze też udział w spotkaniach koordynacyjnych w zakresie BSiL i rozminowywania, nieformalnym mechanizmie koordynacji działań w zakresie kontroli BSiL, który funkcjonuje między NATO, Unią, OBWE, Biurem ONZ ds. Rozbrojenia (UNODA) i SEESAC. SEESAC regularnie uczestniczy w posiedzeniach właściwych forów regionalnych, takich jak spotkania ministrów wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych UE-Balkany Zachodnie, organizowany przez NATO proces wymiany informacji strukturalnych na temat BSiL oraz proces współpracy ministrów obrony Europy Południowo-Wschodniej (SEDM). Ponadto SEESAC nadal utrzymuje szeroką sieć formalnych i nieformalnych partnerstw z organizacjami takimi jak Centrum Współpracy w zakresie Bezpieczeństwa RACVIAC (Regionalne Centrum Wspierania Weryfikacji i Wdrażania Kontroli Zbrojeń) oraz Forum Współpracy w Dziedzinie Bezpieczeństwa (w ramach OBWE). W ramach działań koordynacyjnych ONZ w zakresie broni strzeleckiej (CASA), a także działań w innym formacie odbywają się regularne spotkania koordynacyjne oraz wymiana informacji z innymi agencjami ONZ, takimi jak Biuro Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNODC) i UNODA. SEESAC działa zatem jako regionalny ośrodek koordynujący i punkt kontaktowy dla szerokiego spektrum kwestii związanych z reformą sektora bezpieczeństwa, koncentrujący się szczególnie na kontroli BSiL oraz zarządzaniu zapasami. SEESAC utrzymuje ścisłe kontakty z właściwymi podmiotami unijnymi, głównie DG NEAR, DG HOME, Europolem, Interpolem i Fronteksem, a także inicjatywami realizowanymi pod przewodnictwem UE, takimi jak EMPACT – broń palna i Grupa Robocza Europejskich Ekspertów ds. Broni Palnej (EFE) oraz udziela im wsparcia. Umożliwia to skuteczniejsze docieranie do partnerów z Europy Południowo-Wschodniej.

SEESAC z siedzibą w Belgradzie działa obecnie w całej Europie Południowo-Wschodniej: prowadzi działalność w Albanii, Bośni i Hercegowinie, Czarnogórze, Kosowie (*), Republice Macedonii Północnej, Republice Mołdawii i Serbii, a także zapewnia ograniczone wsparcie Ukrainie. W przeszłości prowadziło także działalność w Bułgarii, Chorwacji i Rumunii. Poczucie odpowiedzialności na szczeblu regionalnym zapewnia Rada Współpracy Regionalnej oraz Regionalna Grupa Sterująca ds. BSiL, na forach których wszystkie kraje Europy Południowo-Wschodniej przedstawiają wytyczne strategiczne, inicjatywy i wnioski o wsparcie.

SEESAC jako pierwsze zastosowało podejście oparte na radzeniu sobie ze wspólnymi problemami dzięki inicjatywom regionalnym, co dało w Europie Południowo-Wschodniej znakomite rezultaty nie tylko z powodu uzyskanego w ten sposób dzielenia się kluczowymi informacjami i propagowania zdrowego współzawodnictwa regionalnego, ale także z uwagi na fakt, że pomaga osiągać na poziomie krajowym i regionalnym stałe i dające się łatwo zmierzyć rezultaty dzięki warunkowi całościowego wdrażania.

SEESAC bardzo skutecznie zrealizowało planowane działania w ramach poprzednich projektów finansowanych przez Unię, zapewniając trwałe wyniki projektu dzięki rozwijaniu i wspieraniu na szczeblu krajowym poczucia odpowiedzialności za projekty i działania oraz propagując koordynację, wymianę doświadczeń i optymalnych rozwiązań na poziomie regionalnym, a także badania regionalne. Zgromadzona w SEESAC wiedza fachowa na temat BSiL oraz pogłębiona znajomość kwestii regionalnych i właściwych podmiotów czyni z centrum najlepszego partnera do realizacji tego konkretnego działania.

3. Opis projektu

Nowy etap projektu będzie opierał się na osiągnięciach wynikających z decyzji Rady (WPZiB) 2004/791/WPZiB (*), 2010/179/WPZiB, 2013/730/WPZiB, (WPZiB) 2016/2356, (WPZiB) 2018/1788, (WPZiB) 2019/2111 i (WPZiB) 2024/381 z dnia 22 stycznia 2024 r. zmieniających decyzję (WPZiB) 2019/2111 oraz będzie uzupełnieniem realizowanego obecnie w ramach IPA i w związku z decyzją Rady (WPZiB) 2022/2321 regionalnego projektu na rzecz

(*) Użycie tej nazwy nie wpływa na stanowiska w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1244 (1999) oraz z opinią Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie Deklaracji niepodległości Kosowa.

(*) Decyzja Rady 2004/791/WPZiB z dnia 22 listopada 2004 r. rozszerzająca i zmieniająca decyzję 2002/842/WPZiB dotyczącą wykonania wspólnego działania 2002/589/WPZiB w celu wniesienia wkładu Unii Europejskiej w zwalczanie destabilizującego gromadzenia i rozpowszechniania ręcznej broni strzeleckiej i broni lekkiej w Europie Południowo-Wschodniej (Dz.U. L 348 z 24.11.2004, s. 46).

intensyfikacji walki z nielegalnym posiadaniem, niewłaściwym wykorzystywaniem i nielegalnym handlem bronią strzelecką i lekką (BSiL) na Bałkanach Zachodnich, finansowanego przez Komisję Europejską. Skoncentruje się na trzech głównych obszarach, przy utrzymaniu całościowego podejścia do radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z BSiL w regionie.

Te trzy obszary dotyczą poziomu strategicznego i politycznego, a także aspektów operacyjnych, zatem bezpośrednio wspierają wszystkie poziomy kontroli BSiL, koncentrując się na wzmacnianiu współpracy regionalnej, wymianie wiedzy i dzieleniu się informacjami na poziomie regionalnym; budowaniu zdolności organów celnych, służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i jej posiadania; oraz poprawie zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia.

Szczegółowe cele projektu to:

- wzmocnić regionalną współpracę, wymianę wiedzy i dzielenie się informacjami w zakresie kontroli broni,
- zwiększyć zdolności organów celnych, służb policji granicznej i policji kryminalnej Bałkanów Zachodnich w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną i jej posiadania,
- poprawić zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia.

Strategia projektu opiera się na wyjątkowym stosowanym w ramach SEESAC podejściu polegającym na wspieraniu zaufania i współpracy w regionie Europy Południowo-Wschodniej, co jest wstępnym warunkiem osiągnięcia konkretnych i wymiernych zmian. W szczególności, na poziomie regionalnym, poszczególne procesy współpracy ułatwiane przez SEESAC, angażujące zarówno decydentów politycznych, jak i praktyków działających na poziomie operacyjnym, okazały się istotne w zapewnieniu konkurencyjnego otoczenia sprzyjającego przekazywaniu wiedzy, wymianie wiedzy fachowej i dzieleniu się informacjami. Pozwoliło to nie tylko zwiększyć zdolności w regionie Europy Południowo-Wschodniej, ale, co ważniejsze, zbudować zaufanie i nawiązać bezpośrednią współpracę między instytucjami a poszczególnymi ekspertami, co – obok innych czynników – pomogło przygotować plan działania. Ponadto podejście oparte na współpracy regionalnej sprawiło, że region ten stał się bardziej przejrzysty i skuteczniejszy w wysiłkach na rzecz kontroli handlu bronią, dzięki czemu kraje Europy Południowo-Wschodniej znajdują się – w wymiarze globalnym – wśród najbardziej przejrzystych państw pod względem sprawozdawczości dotyczącej transferu broni. Dlatego też projekt będzie w dalszym ciągu wspierać współpracę regionalną, która jest kluczowym czynnikiem umożliwiającym osiągnięcie wymiernych rezultatów.

Zakres geograficzny projektu obejmuje Europę Południowo-Wschodnią, a jego bezpośredni beneficjenci to Albania, Bośnia i Hercegowina, Czarnogóra, Serbia, Mołdawia, Macedonia Północna i Kosowo. Ponadto projekt będzie miał na celu dalsze wspieranie Ukrainy poprzez jej zaangażowanie w przekazywanie zdobytej wiedzy i doświadczenia oraz optymalnych rozwiązań opracowanych na Bałkanach Zachodnich.

3.1. Ułatwienie współpracy regionalnej oraz wspieranie kształtowania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL, a przez to dalsze przyczynianie się do zmniejszenia zagrożenia, jakie stanowi nielegalne rozprzestrzenianie BSiL

Cel

Celem pierwszego komponentu jest dalsze przyczynianie się do wzmocnienia zdolności w zakresie kształtowania i wdrażania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL oraz standaryzacji podejść poprzez współpracę regionalną na poziomie strategicznym i operacyjnym komisji ds. BSiL i sieci ekspertów ds. broni palnej w krajach Europy Południowo-Wschodniej (SEEFEN), które stanowią trzon regionalnego podejścia do kontroli BSiL w Europie Południowo-Wschodniej. Ponadto wspierana będzie wymiana informacji i wiedzy, dalszy rozwój zdolności w zakresie gromadzenia i analizy danych, harmonizacja i standaryzacja ram prawnych i regulacyjnych dotyczących BSiL oraz włączenie perspektywy płci do polityk kontroli BSiL. To z kolei przyczyni się do realizacji celów 1, 2 i 3 określonych w planie działania.

Opis

W oparciu o sprawdzone podejście polegające na ułatwianiu tworzenia sieci kontaktów na poziomie regionalnym komponent ten nadal będzie ułatwiał współpracę regionalną między komisjami ds. BSiL poprzez regularne spotkania, wymianę informacji i prace nad gromadzeniem danych oraz zwiększaniem zdolności w zakresie kształtowania opartych na dowodach polityk. Zwiększona zostanie również przejrzystość transferów broni poprzez częściowe włączenie procesu regionalnej wymiany informacji na temat tych transferów do współpracy w ramach komisji ds. BSiL, a także wzmocnione zostanie wsparcie na rzecz dalszego zapewniania przejrzystości transferów broni w krajach Europy Południowo-W-

schodniej. W ramach tego komponentu zapewniane będzie również wsparcie techniczne poprzez ukierunkowane i prowadzone na żądanie, istotne z punktu widzenia polityki badania i prezentacje dla decydentów politycznych.

Dodatkowo, z uwagi na zagrożenie związane z nielegalnym napływem broni palnej do Unii, a także wykorzystywanie broni palnej w przestępczości zorganizowanej oraz w zamachach terrorystycznych, istotnym elementem działań na rzecz zwalczania tego zagrożenia jest opracowanie solidnych systemów i mechanizmów gromadzenia i wymiany informacji. Dzięki swojej wieloletniej pracy w regionie Europy Południowo-Wschodniej, a zwłaszcza dzięki skutecznemu wdrożeniu decyzji Rady 2013/730/WPZiB, (WPZiB) 2016/2356, (WPZiB) 2018/1788, (WPZiB) 2019/2111 i (WPZiB) 2024/381 z dnia 22 stycznia 2024 r. zmieniających decyzję (WPZiB) 2019/2111, w tym utworzeniu i wspieraniu sieci ekspertów ds. broni palnej w SEEFEN, SEESAC odgrywa przewodnią rolę w takich wysiłkach, występując w charakterze organizatora współpracy, a równocześnie działa na rzecz zwiększenia zdolności organów ścigania w zakresie znakowania, śledzenia i rejestrowania broni, w tym poprzez pomoc techniczną i wsparcie na rzecz tworzenia i usprawniania systemów rejestrowania. Z tego względu komponent ten będzie korzystał z wyników prac przeprowadzonych w poprzednim okresie poprzez dalsze wzmocnianie SEEFEN przy jednoczesnym wykorzystaniu tej sieci jako platformy pogłębionej współpracy między organami ścigania w krajach Europy Południowo-Wschodniej i w innych krajach w celu zwalczania nielegalnego handlu BSiL i amunicją do tych rodzajów broni. Wszystkie działania SEEFEN będą ściśle koordynowane z wysiłkami Europolu, EMPACT, EFE, DG ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych, Interpolu, Eurojustu oraz Fronteksu i innych odpowiednich podmiotów, a także będą wspierać te wysiłki.

Wreszcie – celem tego komponentu będzie odpowiedź na pilną potrzebę wprowadzenia bardziej rygorystycznych ram ustawodawczych i regulacyjnych w zakresie kontroli BSiL i broni palnej na Bałkanach Zachodnich, aby skutecznie regulować kontrolę broni i ułatwić reagowanie na odnośne zagrożenia. To z kolei pozwoli na zapewnienie zgodności przepisów i procedur dotyczących kontroli broni na Bałkanach Zachodnich oraz standaryzację procedur i praktyk w zakresie kontroli BSiL i broni palnej. Taka standaryzacja pozwoliłaby usunąć przeszkody uniemożliwiające organom ścigania i wymiarowi sprawiedliwości bezpośrednią współpracę, wymianę informacji oraz prowadzenie wspólnych lub równoległych postępowań wyjaśniających. Będzie to czynić, opierając się na wsparciu zapewnianym w ramach wdrażania decyzji Rady (WPZiB) 2018/1788, poprzez opracowanie dostosowanych do potrzeb krajowych i regionalnych warsztatów tematycznych, aktualizowanie regionalnego kompendium prawa zbrojeniowego i zapewnianie wsparcie doradcze na żądanie.

W szczególności projekt przewiduje ułatwienie współpracy regionalnej oraz wspieranie kształtowania opartych na dowodach polityk w zakresie kontroli BSiL poprzez:

- regionalne posiedzenia komisji ds. BSiL (dwa razy w roku) w Europie Południowo-Wschodniej, koncentrujące się na wymianie informacji, dzieleniu się wiedzą oraz standaryzacji polityk dotyczących kontroli broni,
- regionalne posiedzenia SEEFEN (raz w roku) koncentrujące się na wymianie informacji operacyjnych i na współpracy transgranicznej w walce z nielegalnym handlem bronią palną,
- udzielanie komisjom ds. BSiL i SEEFEN – na żądanie – porad technicznych i zapewnianie wsparcia, aby wzmocnić rozwój, kształtowanie, przyjmowanie i wdrażanie polityk,
- udzielanie – na żądanie – wsparcia w zakresie harmonizacji przepisów dotyczących kontroli broni pod kątem stosownych zmian związanych z przepisami UE dotyczącymi kontroli broni, a także w zakresie standaryzacji w całym regionie Europy Południowo-Wschodniej,
- wspieranie gromadzenia i analizy danych dotyczących BSiL,
- utrzymanie platformy służącej monitorowaniu przypadków przemocy zbrojnej oraz regularne rozpowszechnianie informatora na temat przemocy zbrojnej w krajach Europy Południowo-Wschodniej z myślą o śledzeniu tendencji,
- dalsze uwzględnianie aspektu płci w procesie kształtowania polityk w zakresie BSiL,
- utrzymanie internetowej platformy wymiany informacji i jej doskonalenie poprzez opracowywanie produktów na żądanie istotnych dla polityki i opartych na wiedzy.

Wyniki/wskaźniki realizacji projektu:

- zorganizowanie maksymalnie sześciu regionalnych posiedzeń komisji ds. BSiL,

- zorganizowanie maksymalnie trzech regionalnych posiedzeń SEEFEN (dwa razy w roku) koncentrujących się na tworzeniu sieci kontaktów i wymianie informacji między ekspertami ds. broni palnej w organach ścigania,
- zwiększenie zdolności komisji ds. BSiL i członków SEEFEN poprzez zapewnianie wsparcia technicznego i doradztwa,
- umożliwienie wymiany informacji, przekazywania wiedzy i standaryzacji podejść,
- zorganizowanie maksymalnie dziesięciu warsztatów tematycznych dla beneficjentów w celu wsparcia harmonizacji przepisów z unijnym dorobkiem prawnym oraz standaryzacji w regionie Europy Południowo-Wschodniej,
- udostępnianie wiedzy fachowej, doradztwa i wsparcia technicznego na potrzeby aktualizacji przepisów i polityk w celu harmonizacji z unijnymi ramami regulacyjnymi i standardami,
- publikowanie miesięcznych informatorów na temat tendencji w zakresie przemocy zbrojnej w całym regionie Europy Południowo-Wschodniej,
- zapewnienie gromadzenia, analizy i rozpowszechniania danych otrzymywanych od organów,
- uwzględnianie aspektu płci w procesie kształtowania polityk w zakresie BSiL.

3.2. Dalsze wsparcie dla budowania zdolności organów ścigania i służb granicznych w zakresie zapobiegania nielegalnemu handlowi bronią i materiałami wybuchowymi oraz zwalczania tego procederu

Cel

Drugi komponent ma na celu zapewnienie niezbędnego wsparcia na rzecz zwalczania nielegalnego handlu BSiL poprzez udoskonalenie procesów, sprzętu i szkoleń instytucji ścigania, których to dotyczy. Jest to zgodne z celem 3 planu działania, w którym wzywa się do znacznego ograniczenia nielegalnych przepływów broni palnej, amunicji i materiałów wybuchowych.

Opis

Komponent ten będzie wspierał budowanie zdolności organów regionalnych w zakresie prowadzenia działań zarówno prewencyjnych, jak i represyjnych, niezbędnych do skutecznego rozpoznawania i udaremniania nielegalnego handlu bronią palną, amunicją i materiałami wybuchowymi z obszaru ich jurysdykcji i w jej ramach oraz przeciwdziałania temu procederowi. W Europejskiej agencji bezpieczeństwa walka z nielegalnym handlem bronią palną została uznana za jedno z działań priorytetowych. W agencji tej wezwano do przeglądu ram prawnych oraz nasilenia walki z nielegalnym handlem bronią palną. Nielegalny handel bronią palną i materiałami wybuchowymi prowadzony jest z wielu różnych miejsc, a kontrole na granicy zewnętrznej oraz współpraca policji i służb granicznych mają w dalszym ciągu podstawowe znaczenie, jak określono w strategii UE dotyczącej BSiL. Na poziomie regionu Europy Południowo-Wschodniej Unia i jej państwa członkowskie pomogą wzmocnić zdolności w zakresie egzekwowania prawa, między innymi poprzez blokowanie nielegalnego finansowania i transportu broni oraz wzmocnienie roli policji granicznej i kryminalnej oraz organów celnych, w celu wykrywania, udaremniania i zapobiegania działalności siatek nielegalnego handlu bronią oraz zapobiegania sytuacjom, w których broń palna trafia w ręce terrorystów i przestępców za pośrednictwem nielegalnego rynku. Ze względu na transgraniczny charakter nielegalnego handlu bronią szczególnie ważne jest, aby zapewnić wsparcie krajom sąsiadującym.

Wzmocniona kontrola transgraniczna jest jednym z centralnych wymogów kompleksowego podejścia do zwalczania nielegalnego handlu bronią palną, istotnymi komponentami, amunicją i materiałami wybuchowymi oraz ich nielegalnych przepływów na Bałkanach Zachodnich. Skuteczne kontrole na granicach zniechęcają do popełniania przestępstw wszelkiego rodzaju i są środkiem budowy zaufania. Rygorystyczna i skuteczna kontrola graniczna to podstawa każdego długofalowego programu bezpieczeństwa narodowego i regionalnego. Wzmocnienie ogólnych zdolności w zakresie kontroli granicznej jest konieczne do skutecznego zwalczania nielegalnego handlu bronią, amunicją i materiałami wybuchowymi w kontekście transgranicznym. W ramach decyzji (WPZiB) 2022/2321 przeprowadzono wstępną ocenę zdolności służb poszczególnych jurysdykcji, która koncentrowała się przede wszystkim na obowiązujących ramach prawnych oraz administracyjnych i technicznych zdolnościach organów celnych w zakresie zwalczania nielegalnego handlu bronią palną. Wstępne ustalenia z oceny wskazują w szczególności na brak ukierunkowanych szkoleń w zakresie wykrywania broni palnej na granicach i standardowych procedur operacyjnych koncentrujących się na kontroli BSiL. Ponadto potrzebne jest dalsze wsparcie na rzecz rozwoju zdolności służb policji granicznej i policji kryminalnej, w oparciu o działania już wdrożone na mocy decyzji (WPZiB) 2019/2111 i (WPZiB) 2024/381 zmieniającej decyzję (WPZiB) 2019/2111 oraz na podstawie zaleceń z oceny potrzeb tych dwóch służb przeprowadzonej na podstawie decyzji (WPZiB) 2018/1788.

Pomoc w ramach tego komponentu skoncentruje się na opracowaniu standardowych procedur operacyjnych i szkoleń tematycznych na poziomie jurysdykcji dla organów celnych, a także na szkoleniach tematycznych i zamówieniach na sprzęt dla służb policji granicznej i policji kryminalnej. Ponadto kontynuowane będą warsztaty regionalne. Proponowane działania będą stanowić uzupełnienie prac SEEFEN oraz będą ściśle koordynowane z innymi działaniami wspieranymi przez Unię realizowanymi obecnie w Europie Południowo-Wschodniej, przede wszystkim z cyklem polityki unijnej dotyczącej poważnej i zorganizowanej przestępczości międzynarodowej, a konkretnie z planami działań operacyjnych w ramach platformy EMPACT - broń palna, a także z działaniami Europolu, Frontexu i Interpolu.

Działania te będą realizowane poprzez:

- opracowanie standardowych procedur operacyjnych i zapewnianie szkoleń dla zarządzających granicami, dotyczących zwalczania nielegalnego handlu bronią w ramach wsparcia dla organów celnych w Albanii, Bośni i Hercegowinie, Kosowie, Czarnogórze, Serbii i Republice Macedonii Północnej,
- zapewnianie sprzętu i szkoleń dla policji granicznej i kryminalnej dotyczących zwalczania nielegalnego handlu bronią w ramach wsparcia dla organów policji granicznej i kryminalnej w Albanii, Bośni i Hercegowinie, Kosowie, Czarnogórze, Serbii i Republice Macedonii Północnej.

Wyniki/wskaźniki realizacji projektu:

- opracowanie maksymalnie sześciu standardowych procedur działania dla poszczególnych służb celnych,
- zorganizowanie maksymalnie sześciu szkoleń tematycznych dla każdej ze służb celnych,
- zorganizowanie maksymalnie dwóch warsztatów regionalnych dla służb granicznych i celnych,
- zapewnienie sprzętu dla policji granicznej oraz szkoleń na temat jego stosowania,
- zorganizowanie maksymalnie sześciu szkoleń tematycznych dla straży granicznej w każdej z jurysdykcji,
- zapewnienie sprzętu dla policji kryminalnej oraz szkoleń na temat jego stosowania,
- zorganizowanie maksymalnie sześciu szkoleń tematycznych dla policji kryminalnej w każdej z jurysdykcji,
- zorganizowanie maksymalnie dwóch warsztatów na poziomie regionalnym dla policji kryminalnej.

3.3. Poprawa zdolności w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i zarządzania zapasami poprzez modernizację infrastruktury bezpieczeństwa, zmniejszanie nadwyżek oraz szkolenia

Cel

Zmniejszenie ryzyka proliferacji poprzez zwiększanie bezpieczeństwa zapasów broni i amunicji oraz zmniejszenie nadwyżki zapasów BSiL.

Opis

Celem trzeciego komponentu jest wspieranie organów zajmujących się sprawami wewnętrznymi i organów policji w celu dalszego ulepszenia infrastruktury bezpieczeństwa i standardowych procedur działania w odniesieniu do składów o znaczeniu priorytetowym, w przypadku których w dalszym ciągu występuje znaczące ryzyko kradzieży i nielegalnego rozprzestrzeniania BSiL oraz amunicji do tych rodzajów broni. Komponent ten opiera się na decyzjach (WPZiB) 2016/2356, (WPZiB) 2019/2111 oraz decyzji (WPZiB) 2024/381 zmieniającej decyzję (WPZiB) 2019/2111 i jest zgodny z celem 7 planu działania zakładającym znaczące obniżenie ryzyka rozprzestrzeniania i przenikania broni palnej, amunicji i materiałów wybuchowych, oraz z celem 6 zakładającym systematyczne zmniejszanie nadwyżek i niszczenie skonfiskowanej BSiL oraz amunicji. SEESAC z powodzeniem stosuje podejście dwutorowe polegające na: 1) poprawie bezpieczeństwa składów; oraz 2) zbudowaniu zdolności personelu, któremu zlecono zarządzanie zapasami, znacząco poprawiając przepisy dotyczące bezpieczeństwa i zmniejszając ryzyko niepożądanego rozprzestrzeniania zapasów BSiL i amunicji do tych rodzajów broni. SEESAC rozszerzyło to podejście – zgodnie z kompleksowym podejściem do bezpieczeństwa fizycznego oraz zarządzania zapasami BSiL i amunicji do tych rodzajów broni – poprzez połączenie go ze zmniejszaniem nadwyżek, jeszcze bardziej zmniejszając ryzyko proliferacji.

Projekt będzie nadal przyczyniać się do poprawy bezpieczeństwa składów broni i amunicji w Europie Południowo-Wschodniej dzięki dalszemu zapewnianiu konkretnej pomocy technicznej oraz pomocy w zakresie infrastruktury zgodnie z optymalnymi międzynarodowymi rozwiązaniami i standardami. Poziom bezpieczeństwa w wojskowych składach znacząco się zwiększył w konsekwencji decyzji Rady 2013/730/WPZiB, SEESAC zidentyfikował jednak zapasy, które przechowują policja i organy zajmujące się sprawami wewnętrznymi, których sytuacja budzi niepokój z uwagi na brak

zdolności w zakresie zabezpieczenia, niewystarczające zdolności w odniesieniu do rejestrowania i zarządzania zapasami oraz bardziej złożone systemy, które obejmują broń szkoleniową, a także skonfiskowaną broń palną. Zapewnione zostanie wsparcie na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa magazynów dowodów rzeczowych obejmujących BSiL, znajdujących się w gestii policji / organów zajmujących się sprawami wewnętrznymi, poprzez modernizację infrastruktury. Magazyny dowodów rzeczowych znajdujące się w lokalnych posterunkach policji są traktowane priorytetowo ze względu na potencjalne ryzyko przenikania, ale także ze względów bezpieczeństwa publicznego, z uwagi na fakt, że różne materiały niebezpieczne są przechowywane w tym samym miejscu w złych warunkach. Zapewnione zostanie również wsparcie na rzecz zmniejszenia nadwyżek BSiL i amunicji lub skonfiskowanej BSiL i amunicji, dzięki czemu obniży się ryzyko ich nielegalnego rozprzestrzeniania.

Główne planowane działania obejmują:

- wsparcie na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa magazynów dowodów rzeczowych, znajdujących się w gestii policji/organów zajmujących się sprawami wewnętrznymi, poprzez modernizację infrastruktury,
- wsparcie na rzecz zniszczenia nadwyżek BSiL lub skonfiskowanej BSiL,
- zapewnienie wsparcia systemów zarządzania zapasami i kontroli.

Wyniki/wskaźniki realizacji projektu:

- zwiększenie bezpieczeństwa maksymalnie sześciu magazynów dowodów rzeczowych,
- zniszczenie łącznie maksymalnie 5 000 sztuk broni konwencjonalnej,
- przeprowadzenie maksymalnie trzech warsztatów tematycznych.

4. Beneficjenci

Bezpośrednimi beneficjentami projektu będą instytucje odpowiedzialne za kontrolę BSiL w Europie Południowo-Wschodniej. Organy zajmujące się sprawami wewnętrznymi, służby policyjne, organy celne, straż graniczna, śledczy prowadzący postępowania przygotowawcze i prokuratorzy Republiki Albanii, Bośni i Hercegowiny, Kosowa, Republiki Mołdawii, Czarnogóry, Republiki Serbii i Republiki Macedonii Północnej będą korzystać z wymiany informacji i dzielenia się wiedzą prowadzących do standaryzacji poprzez współpracę regionalną, budowanie zdolności, usprawnianie procedur oraz zapewnienie odpowiedniego specjalistycznego sprzętu niezbędnego do zapewnienia postępów w zakresie kształtowania polityk, działań operacyjnych i technicznych w dziedzinie kontroli BSiL. Ponadto komisje ds. BSiL oraz inne instytucje odpowiedzialne za kontrolę BSiL w Europie Południowo-Wschodniej skorzystają ze szkoleń i wymiany informacji oraz ze współpracy regionalnej.

Proponowane działania są w pełni zgodne z krajowymi priorytetami w zakresie kontroli BSiL i planem działania, a także uzyskały wsparcie właściwych krajowych organów ds. kontroli BSiL, które wykazały swoje poparcie dla celów projektu i zaangażowanie w ich osiągnięcie.

Ludność krajów Europy Południowo-Wschodniej, Europy Wschodniej oraz Unii, zagrożona rozprzestrzenieniem BSiL na szeroką skalę, będzie odnosić korzyści z tego projektu wraz ze zmniejszaniem się ryzyka.

5. Wyeksponowanie działań Unii

SEESAC podejmuje wszystkie działania konieczne do upublicznienia faktu, że program został sfinansowany przez Unię. Środki te będą realizowane zgodnie z ramową umową finansowo-administracyjną między Unią Europejską a Organizacją Narodów Zjednoczonych⁽⁵⁾.

SEESAC zapewni zatem wyeksponowanie wkładu Unii przez stosowne logo i działania promocyjne, podkreślanie roli odgrywanej przez Unię, zapewnianie przejrzystości swoich działań i podnoszenie świadomości co do powodów realizacji tego projektu, a także wspierania go przez Unię oraz rezultatów tego wsparcia. Na materiałach wyprodukowanych w wyniku tego projektu w widocznym miejscu zostanie umieszczona flaga UE zgodnie z unijnymi wytycznymi dotyczącymi prawidłowego wykorzystywania i reprodukcji flagi.

Z uwagi na fakt, że planowane działania znacznie różnią się zakresem i charakterem, zastosowany zostanie zestaw narzędzi promocyjnych obejmujących: tradycyjne media; strony internetowe; media społecznościowe; oraz materiały informacyjne i promocyjne, w tym infografiki, ulotki, biuletyny, komunikaty prasowe i – w stosownych przypadkach – inne materiały. Odpowiednio oznaczone zostaną publikacje, wydarzenia w przestrzeni publicznej, kampanie, sprzęt i obiekty budowlane

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/europeaid/funding/procedures-beneficiary-countries-and-partners/fafa-united-nations_en.

nabywane w ramach projektu. Aby jeszcze bardziej zwiększyć wpływ wywierany przez projekt poprzez podnoszenie świadomości wśród różnych rządów krajowych i społeczeństwa, społeczności międzynarodowej oraz mediów lokalnych i międzynarodowych, każda z grup, do której projekt ma dotrzeć, będzie informowana we właściwym języku. Szczególny nacisk położony zostanie na nowe media i obecność w internecie.

6. Czas realizacji

Na podstawie doświadczeń z realizacji decyzji 2013/730/WPZiB, (WPZiB) 2016/2356 i (WPZiB) 2018/1788, (WPZiB) 2019/2111 oraz (WPZiB) 2024/381 zmieniającej decyzję (WPZiB) 2019/2111 i z uwzględnieniem regionalnego zakresu tego projektu, liczby beneficjentów oraz liczby i stopnia złożoności planowanych działań, czas realizacji projektu wyznaczono na 36 miesięcy.

7. Warunki ogólne

Techniczną realizację tego działania powierzono UNDP, działającemu w imieniu SEESAC, regionalnej inicjatywie działającej na mocy mandatu UNDP oraz Radzie Współpracy Regionalnej, która zastąpiła pakt stabilizacji dla Europy Południowo-Wschodniej. SEESAC jest agencją wykonawczą regionalnego planu wdrożeniowego i jako taka stanowi centralny punkt w odniesieniu do wszystkich kwestii związanych z BSIL w Europie Południowo-Wschodniej, w tym ułatwiania koordynacji wdrażania planu działania.

UNDP, działając w imieniu SEESAC, będzie ogólnie odpowiedzialny za realizowanie działań projektu i za jego realizację. Czas trwania projektu wynosi trzy lata (36 miesięcy).

Projekt jest realizowany przez biuro projektu SEESAC znajdujące się w Belgradzie.

W budżecie określono trzy rodzaje kosztów związanych z zarządzaniem i administracją projektu:

- koszty zarządzania projektem
- koszty administracyjne oraz
- koszty oceny projektu.

Koszty zarządzania projektem obejmą personel zarządzający realizacją projektu i w tym sensie wykonujący zadania bezpośrednio związane z realizacją działania. Honoraria personelu będą pobierane na podstawie kosztów projektu za czas bezpośrednio związany z realizacją działania.

Personel zarządzający biurem projektu będzie wykonywał następujące zadania:

- zapewnienie skutecznego zarządzania projektem, koordynacja z biurami krajowymi i partnerami, zapewnienie terminowego przedstawiania wyników, a także skutecznej sprawozdawczości finansowej i sprawozdawczości dotyczącej działalności dla darczyńcy,
- zapewnienie zorientowanej na wyniki, skutecznej, wydajnej i odpowiedzialnej realizacji działań oraz skoncentrowanie się na realizacji wyników projektu określonych w dokumencie projektowym, zgodnie z wymaganym standardem jakości i z zachowaniem określonych ograniczeń czasowych i kosztowych.

Koszty administracyjne projektu obejmą personel zarządzający realizacją projektu i w tym sensie wykonujący zadania bezpośrednio związane z realizacją działania, a także koszty prowadzenia biura.

Honoraria personelu będą pobierane na podstawie kosztów projektu za czas bezpośrednio związany z realizacją działania.

Personel administracji biura projektu będzie wykonywał następujące zadania:

- prowadzenie postępowań o udzielenie zamówień, dokonywanie zakupów i prowadzenie księgowości zgodnie z warunkami działania,
- zarządzanie wnioskami o bony i rekwizycje oraz podejmowanie działań następczych w związku z zakupem towarów i usług,

- zarządzanie administracją i realizacją działań projektowych oraz stosowanie strategii zarządzania finansowego,
- zapewnianie wsparcia administracyjnego przy przygotowaniu posiedzeń, warsztatów, seminariów, konferencji i innych wydarzeń, w tym przygotowania logistyczne, podróże, opracowywanie materiałów szkoleniowych i pełnienie odpowiednich funkcji administracyjnych,
- zapewnianie wsparcia w zarządzaniu programem, administrowaniu budżetami i funkcjonowaniu optymalnego systemu odzyskiwania kosztów,
- świadczenie usług transportowych na rzecz personelu projektu.

Koszty operacyjne biura obejmują kilka kategorii kosztów, które można bezpośrednio przypisać do realizacji działania i które są niezbędne do funkcjonowania biura projektu, w tym:

- koszty podróży i utrzymania personelu i innych osób bezpośrednio przypisanych do działalności biura projektu,
- koszty amortyzacji, koszty wynajmu – biur projektu, wyposażenia i majątku wchodzących w skład biura projektu,
- koszty zamówień na konserwację i naprawę, udzielonych specjalnie w związku z działalnością biura projektu,
- koszty materiałów eksploatacyjnych i zaopatrzenia, zakupionych specjalnie na potrzeby działalności biura projektu,
- koszty usług informatycznych i telekomunikacyjnych zakupionych specjalnie na potrzeby działalności biura projektu,
- koszty dostaw energii i wody w związku z działalnością biura projektu,
- koszty umów o zarządzanie obiektami, w tym opłaty za ochronę i koszty ubezpieczenia w związku z działalnością biura projektu.

Koszty oceny projektu podano jako kwotę jednorazową na podstawie wcześniej poniesionych kosztów tego samego rodzaju w przypadku podobnych projektów. Poniesione koszty odnoszą się wyłącznie do działania związanego z konkretnym projektem.

8. Partnerzy

SEESAC będzie bezpośrednio realizował działanie w ścisłej współpracy z komisjami ds. BSiL oraz organami zajmującymi się sprawami wewnętrznymi i służbami policyjnymi w Albanii, Bośni i Hercegowinie, Kosowie, Republice Mołdawii, Czarnogórze, Republice Serbii i Republice Macedonii Północnej, a także z właściwymi instytucjami w Ukrainie. Inne instytucje będą ściśle zaangażowane w realizację projektu zgodnie z ustalonym wielostronnym całościowym podejściem w zakresie kontroli BSiL.
